



تولید، فرآوری و صادرات گل محمدی در ایران و استان کرمان

♦ دکتر سمیه امیرتیموری

عضو هیئت علمی گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

مقدمه

گل محمدی با نام علمی Rosa damascena Mill. متعلق به خانواده گل سرخ (Rosaceae) است. گل محمدی دارای گل‌هایی با تعداد زیادی گلبرگ در رنگ‌های متنوع صورتی، سفید و زرد است. علت تنوع گل‌ها در ژنوتیپ‌های مختلف؛ به واسطه هیبرید بین گونه‌های مختلف R. canina L و R. galica L و یا بین گونه‌های R. canina L و R. galica L می‌باشد (بتولی و صفایی قمی، ۱۳۹۱). گل‌های این گیاه شامل تانن، روغن چرب و اسیدهای چرب، ماده رنگی و گالیک اسید هستند. بوی مطبوع گل محمدی به علت ترکیب شیمیایی ژرانیول است. ترکیب شیمیایی موجود در سلول‌های اپیدرم گلبرگ باعث به وجود آمدن خواص مختلف این گل شده است. این ترکیبات از دو قسمت تشکیل شده‌اند؛ قسمت جامد با نام استئاروپتن که جسمی کریستالی، بدون بو با نقطه ذوب ۳۳ درجه سانتی‌گراد است و قسمت مایع که دارای بویی معطر و قوی، مزه‌ای کمی شیرین است و اولئوپتن نامیده می‌شود. خواص دارویی و اثرات درمانی این گیاه در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است و طی پژوهش‌هایی بر وجود خواص ضدباکتریایی، میکروبی و آنتی‌اکسیدانی در روغن فرار آن تأکید شده است (دهقانی بیدگلی و همکاران، ۱۳۹۶).

گل محمدی از مهم‌ترین گیاهان معطر گونه‌های گل رز در دنیا و از مشهورترین گیاهان در تاریخ باغبانی است و دارای تنوع ژنتیکی بالایی در ایران بوده و از جنبه‌های



زینتی، دارویی و صادراتی دارای اهمیت است (میرمحمدصادقی و همکاران، ۱۳۹۸). فرآورده‌های این گیاه شامل گلاب، اسانس، گلبرگ و غنچه خشک است. اسانس گل سرخ محمدی مخلوط پیچیده‌ای با بیش از ۱۰ ترکیب مختلف می‌باشد. در ایران محصول اصلی این گل، گلاب است که کیفیت اسانس گل رز مهم‌ترین معیار بازاریابی و مصارف آن محسوب می‌شود. کیفیت اسانس گل محمدی به میزان زیادی به شرایط اقلیمی وابسته است (خوشحال و همکاران، ۱۳۹۲).

زادگاه و رویشگاه آغازین گل محمدی، سرزمین کهن ایران و خاورمیانه است (دهقانی بیدگلی و همکاران، ۱۳۹۶). در حال حاضر، ایران و پس از آن ترکیه و بلغارستان از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گل محمدی در جهان محسوب می‌شوند. بیش از ۷۰ درصد گل محمدی دنیا در ایران تولید می‌شود و

در حال حاضر، ایران و پس از آن ترکیه و بلغارستان از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گل محمدی در جهان محسوب می‌شوند. بیش از ۷۰ درصد گل محمدی دنیا در ایران تولید می‌شود و می‌توان گفت که مهم‌ترین گیاه دارویی در ایران، پس از زعفران، گل محمدی است. سطح زیرکشت وسیع گل محمدی در کشور، سابقه دیرینه گلاب‌گیری سنتی، تولید گلاب و اسانس در سطح صنعتی و از همه مهم‌تر خواص دارویی و عطر خوش بوی گل محمدی، مصرف وسیع گلاب و سایر فرآورده‌های گل محمدی در بین مردم ایران و کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای همسایه، باعث اهمیت ویژه این گیاه در کشور شده است.

می‌توان گفت که مهم‌ترین گیاه دارویی در ایران، پس از زعفران، گل محمدی است. سطح زیرکشت وسیع گل محمدی در کشور، سابقه دیرینه گلاب‌گیری سنتی، تولید گلاب و اسانس در سطح صنعتی و از همه مهم‌تر خواص دارویی و عطر خوش‌بوی گل محمدی، مصرف وسیع گلاب و سایر فرآورده‌های گل محمدی در بین مردم ایران و کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای همسایه، باعث اهمیت ویژه این گیاه در کشور شده است (سفیدکن و همکاران، ۱۴۰۲).

اگرچه سطح قابل‌توجهی از اراضی زراعی استان‌های اصفهان، کرمان و فارس تحت پوشش این درختچه می‌باشد؛ با این حال گل محمدی به‌صورت خودرو در سایر کشورها، نظیر سوریه، مراکش و استرالیا نیز رویش دارد (بتولی و صفایی قمی، ۱۳۹۱). به دلیل حاصل خیز بودن خاک ایران، بهترین نوع گل محمدی و گلاب در ایران تولید می‌شود (میرمحمدصادقی و همکاران، ۱۳۹۸).



سطح زیرکشت، تولید و عملکرد گل محمدی

در سال ۱۴۰۱، سطح زیرکشت غیربارور و بارور گل محمدی در ایران به ترتیب ۱۲۱۴ و ۲۱۷۱۰ هکتار و میزان تولید آن ۳۹۰۸۲ تن بوده است. استان فارس بیشترین سطح زیرکشت این محصول را به خود اختصاص داده است و استان‌های کرمان و اصفهان در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. استان اصفهان با میزان تولید ۱۰۱۱۰ تن گل محمدی رتبه نخست را به خود اختصاص داده است و استان‌های کرمان و فارس با میزان تولید ۸۵۷۳ و ۷۵۴۸ تن به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم را به خود اختصاص داده‌اند (جدول شماره ۱).

همان‌طور که ملاحظه می‌شود استان کرمان هم از لحاظ سطح زیرکشت گل محمدی و هم از لحاظ میزان تولید گل محمدی، رتبه دوم را در کشور به خود اختصاص داده است. در سال ۱۴۰۱، سطح زیرکشت غیربارور و بارور

گل محمدی در کرمان به ترتیب ۲۲۲ و ۴۷۱۰ هکتار و عملکرد دیم و آبی این محصول نیز به ترتیب ۱۴۲۵ و ۱۸۲۰ کیلوگرم در هکتار بوده است. ۳۵۰۰ هکتار از اراضی زیرکشت گل محمدی در شهرستان بردسیر قرار دارد و لاله‌زار بردسیر دومین شهر تولیدکننده گل محمدی کشور است. دهستان لاله‌زار به جهت برخورداری از شرایط لازم در زمینه‌ی فعالیت‌های کشاورزی منطقه مساعدی برای شکل‌گیری و گسترش کشت گل محمدی بوده و این دهستان از نظر تولید گل محمدی یکی از قطب‌های اصلی تولید در کشور است. وجود چنین زمینه‌هایی سبب شده تا فعالیت کشت گل محمدی در سطح دهستان لاله‌زار تا آن اندازه اهمیت یابد که حتی به‌عنوان کشت غالب کشاورزی و معیشت ساکنان برخی روستاهای دهستان تبدیل شده و به دلیل گستردگی کشت گل محمدی در بسیاری

از روستاهای بخش‌های مختلف شهرستان بردسیر، مرکز ثقل آن به لحاظ بالا بودن نسبت کشاورزان فعال در این زمینه خاص در تعدادی از روستاهای دهستان لاله‌زار است (ضیائی‌ان فیروزآبادی و همکاران، ۱۳۹۸). پرورش گل محمدی در لاله‌زار کرمان، علاوه بر آن‌که فعالیت اقتصادی قابل توجهی محسوب می‌شود و از بیش از ۲۵۰۰ هکتار زمین زیرکشت گل این منطقه، سالانه ۴۵۰۰ تن گل و از هر تن گل، یک تن گلاب مرغوب دو آتسه و از هر هشت تن گلاب نیز یک لیتر اسانس تولید می‌شود، پیشینه‌ای فرهنگی دارد و می‌توان آن را نمونه‌ای از احیای اقتصاد روستایی بر مبنای فرهنگ به حساب آورد. گلاب زهرا یکی از محصولات ارگانیک گل محمدی کشور است. این کارخانه اولین واحد تولیدی است که با رعایت اصول کشاورزی مبتنی بر طبیعت توانسته است در سال

جدول شماره (۱) سطح زیرکشت، میزان تولید و عملکرد گل محمدی در سال ۱۴۰۱ (مأخذ: آمارنامه کشاورزی (جلد سوم)، ۱۴۰۱)

| استان | سطح زیرکشت (هکتار) | | میزان تولید | عملکرد (کیلوگرم در هکتار) | |
|--------|--------------------|-------|-------------|---------------------------|------|
| | غیر بارور | بارور | | آبی | دیم |
| اصفهان | ۳۹ | ۳۵۷۰ | ۱۰۱۱۰ | ۲۸۳۳ | ۲۰۰۰ |
| کرمان | ۲۲۲ | ۴۷۱۰ | ۸۵۷۳ | ۱۸۲۰ | ۱۴۲۵ |
| فارس | ۲۱۵ | ۷۰۴۱ | ۷۵۴۸ | ۱۷۷۱ | ۷۲۵ |

جدول شماره (۲) تعداد بهره‌برداران گل محمدی در

استان کرمان (مآخذ: مرکز آمار ایران (سرشماری کشاورزی، ۱۳۹۳))

| شهرستان | تعداد بهره‌بردار |
|----------|------------------|
| ارزوئیه | ۱۰ |
| بافت | ۱۰۷ |
| بردسیر | ۱۰۸۶ |
| بم | ۱ |
| جیرفت | ۶۹ |
| راپر | ۳۵۱ |
| راور | ۳۵ |
| رفسنجان | ۹ |
| ریگان | ۱ |
| زرنند | ۲۹۰ |
| سیرجان | ۲۷۲ |
| شهربابک | ۱۰ |
| عنبرآباد | ۱ |
| کرمان | ۱۸۴ |
| کوهبنان | ۵ |
| جمع | ۲۴۲۹ |

در سال ۱۴۰۱، سطح زیرکشت غیربارور و بارور گل محمدی در ایران به ترتیب ۱۲۱۴ و ۲۱۷۱۰ هکتار و میزان تولید آن ۳۹۰۸۲ تن بوده است. استان فارس بیشترین سطح زیرکشت این محصول را به خود اختصاص داده است و استان‌های کرمان و اصفهان در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. استان اصفهان با میزان تولید ۱۰۱۱۰ تن گل محمدی رتبه نخست را به خود اختصاص داده است و استان‌های کرمان و فارس با میزان تولید ۸۵۷۳ و ۷۵۴۸ تن به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم را به خود اختصاص داده‌اند.

۱۳۲۸ به‌عنوان نخستین واحد فرآوری گل محمدی کشور، گواهینامه ارگانیک در تولید گلاب و روغن گل از انجمن خاک انگلستان که از معتبرترین نهادهای بین‌المللی در زمینه کشاورزی ارگانیک می‌باشد، دریافت نماید (امینی و زاهدی، ۱۳۹۵).

بررسی نتایج سطح زیرکشت گل محمدی و محصولات دیگر کشاورزی در لاله‌زار نشان می‌دهد، سطح زیرکشت گل محمدی در منطقه مورد مطالعه همواره روند صعودی و چشم‌گیری در طی دوره ۳۰ ساله ۱۹۸۷-۲۰۱۷ نسبت به سایر گیاهان و محصولات کشاورزی کشت شده در منطقه داشته است. همچنین بررسی سطح زیرکشت سایر محصولات کشاورزی در این منطقه نشان می‌دهد که با توجه به خشک بودن اقلیم منطقه، گرایش کشاورزان به سمت کشت محصولاتی بوده است که به آب کمتری برای رشد و باردهی نیاز داشته‌اند. در تجزیه و تحلیل نقشه‌های استخراجی برآورد سطح زیرکشت، محصولاتی همچون سیب‌زمینی و یونجه و محصولات آبی جای خود را در روند زمانی به محصولاتی همانند گل محمدی یا گندم دیم که به آب کمتری نیاز داشته، داده‌اند (ضیائی‌ان فیروزآبادی و همکاران، ۱۳۹۸).

جدول شماره (۲) تعداد بهره‌برداران این محصول را در استان کرمان نشان می‌دهد. همان‌طور که ملاحظه می‌گردد بیشترین بهره‌برداران گل محمدی در شهرستان‌های بردسیر، رابر، زرنند، سیرجان و کرمان می‌باشند.

اقتصاد تولید گل محمدی

پرورش گل محمدی به‌عنوان یکی از فعالیت‌های متنوع بخش کشاورزی، نقش مهمی را در ایجاد اشتغال و درآمدزایی و توسعه اقتصاد روستایی در مناطقی از کشور که دارای استعداد و پتانسیل لازم برای این فعالیت می‌باشند، داراست (امینی و زاهدی، ۱۳۹۵) و در حال حاضر نیز امرار معاش شماری از مردم ایران در مناطق مختلف کشور، به‌ویژه استان‌هایی نظیر کرمان، فارس و اصفهان،

از محل کشت و فرآوری گل محمدی است (سفیدکن و همکاران، ۱۴۰۲). با این وجود، کمتر در برنامه‌ریزی‌های توسعه اقتصادی روستاها به آن توجه شده است. از میان محصولات عمده استان کرمان، پرورش گل محمدی به دلیل سازگاری، قناعت، کم‌هزینه بودن و سودآوری چشمگیر آن، از اهمیت ویژه‌ای در عرصه کشاورزی برخوردار می‌باشد (امینی و زاهدی، ۱۳۹۵). همچنین، امکان توسعه کشت آن به‌ویژه به‌صورت دیم در مناطقی که بارندگی بین ۳۰۰ تا ۷۰۰ میلی‌متر در سال دارند، پتانسیل خوبی را برای اشتغال‌زایی، ایجاد صنایع تبدیلی کوچک و بزرگ و تولید ثروت فراهم کرده است (سفیدکن و همکاران، ۱۴۰۲). گسترش کشت گل محمدی در لاله‌زار کرمان موجب جذب توریست روستایی، ایجاد اشتغال در زمینه‌های گلاب‌گیری و فعالیت‌های وابسته به آن، همچنین موجب کسب درآمد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های آن شده است. بررسی‌ها نشان داده است که در دوره ۹۵-۱۳۶۵ هرچند سطح کشت و قیمت گل محمدی افزایش یافته، اما در این میان دستمزد کارگر و یا به عبارتی ارزش تمام فعالیت‌هایی که می‌بایست برای تولید گل به کار گرفته شود نیز افزایش یافته است و لذا در کنار تولید گل، ایجاد فعالیت‌های فرآوری و گلاب‌گیری و ... که بهره‌برداران گل بتوانند محصول نهایی را برای فروش آماده نمایند، می‌تواند سود اقتصادی بیشتری را برای بهره‌برداران داشته باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال‌های مذکور همواره در کنار افزایش تولید گل، فعالیت‌هایی از جمله کارخانه گلاب‌گیری و فعالیت‌های فرآوری و فروش نیز در این منطقه افزایش یافته است (ضیائی‌ان فیروزآبادی و همکاران، ۱۳۹۸). گیاهان دارویی و مانند آن‌ها گل محمدی، دارای این ویژگی خاص هستند که مصرف آن‌ها به شکل خام یا فرآوری ساده و ابتدایی، دارای سهم بسیار پایینی در هزینه‌های سبد مصرفی خانوار است که این نوع مصرف، ارزش افزوده بسیار پایینی را نیز به همراه دارد. لذا برای کسب ارزش افزوده

جدول شماره (۳) هزینه و قیمت گل محمدی در استان کرمان (سال ۱۴۰۲) (مأخذ: سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان، ۱۴۰۱)

| عنوان | مقدار (هزار ریال) |
|-----------------------------------|-------------------|
| کل هزینه‌های تولید در هر هکتار | ۶۹۱۶۳۴/۶۲۵ |
| متوسط هزینه تمام شده هر کیلوگرم | ۳۸۴/۲۴ |
| متوسط قیمت هر کیلوگرم | ۵۵۰ |
| هزینه احداث یک هکتار باغ گل محمدی | ۴۸۳۵۰۰ |

تولید اسانس با برند ویژه، ایجاد بنگاه‌های فرآوری کننده، ایجاد کارگاه گل خشک‌کنی و استفاده از کشاورزی قراردادی هستند. راهکارهای سیاستی پیشنهادی در این راستا، توسعه فرآوری گل محمدی، جذب بازارهای صادراتی و اجرای کشاورزی قراردادی می‌باشند.

این موضوع هم که در استاندارد بین‌المللی اسانس گل محمدی، نام کشورهای ترکیه، بلغارستان و مراکش وجود دارد، ولی اثری از نام ایران که (عمده گل محمدی دنیا را تولید می‌کند) وجود ندارد، گویای این واقعیت است که تولید اسانس گل محمدی در صنایع ایران، هنوز جایی ندارد. لذا بایستی سیاست‌ها در راستای تولید فرآورده‌های مختلف از اسانس گل محمدی باشد (سفیدکن و همکاران، ۱۴۰۲).

و رسول‌زاده، ۱۴۰۰). نتایج مطالعه مظهري و رسول‌زاده (۱۴۰۰) که به تحلیل زنجیره ارزش گل محمدی در استان خراسان رضوی پرداختند، نشان می‌دهد که حلقه‌های مفقوده در زنجیره ارزش گل محمدی شامل موارد تولید محصولات آرایشی و بهداشتی،

بیشتر، این محصولات بایستی حتماً فرآوری گردند یا شکل فرآوری آن‌ها متناسب با نیاز مصرف‌کننده تغییر کند (مانند خشک کردن و بسته‌بندی غنچه گل محمدی و یا محصولات آرایشی حاصل از گل محمدی) که بتواند ارزش افزوده را افزایش دهد (مظهري

جدول شماره (۴) میزان و ارزش صادرات گل محمدی (تن-هزار دلار) (مأخذ: آمارنامه کشاورزی (جلد دوم)، ۱۴۰۱)

| محصول | سال ۱۴۰۱ | | سال ۱۴۰۰ | | درصد تغییرات | |
|---------------------------|----------|------|----------|------|--------------|-------|
| | وزن | ارزش | وزن | ارزش | وزنی | ارزشی |
| گل خشک و گلبرگ تازه محمدی | ۳۴۲ | ۲۰۸۸ | ۲۵۴ | ۱۳۸۱ | ۳۵ | ۵۱ |
| گلاب استحالی از گل محمدی | ۱۶۰۴ | ۱۶۸۴ | ۲۴۶۸ | ۲۴۰۵ | -۳۵ | -۳۰ |



است که مجموع ارزش دلاری صادرات گل محمدی و فرآورده‌های آن از کل گمرکات کشور در این سال ۴۳۵۶۲۸۱ دلار بوده است. ♦♦

منابع

- امینی، عباس، و زاهدی، طیبه. (۱۳۹۵). ارزیابی تأثیرات کشت و پرورش گل محمدی در جامعه روستایی لاله‌زار کرمان. جغرافیا و برنامه‌ریزی، ۲۰(۵۵)، ۱-۲۸.
- بتولی، حسین، و صفایی قمی، جواد. (۱۳۹۱). مقایسه ترکیب‌های تشکیل‌دهنده اسانس گل‌های سه ژنوتیپ گل محمدی منطقه کاشان. گیاهان دارویی، ۱۱(ویژه‌نامه ۹)، ۱۵۷-۱۶۶.
- خوشحال، جواد، رحیمی، داریوش، و مجد، مرضیه. (۱۳۹۲). تعیین مراحل فنولوژی و محاسبه نیازهای حرارتی گل محمدی. جغرافیا و برنامه‌ریزی محیطی (مجله پژوهشی علوم انسانی دانشگاه اصفهان)، ۲۴ (۴) پیاپی (۵۲)، ۱۶۹-۱۷۸.
- دهقانی بیدگلی، رضا، عبدالله پور، زهرا، و اخباری، مریم. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر دو روش آبیاری و دو نوع کود بر ترکیبات فنلی و فعالیت آنتی‌اکسیدانی عصاره گل محمدی (*Rosa damascene Mill.*). اکوفیتو شیمی گیاهان دارویی، ۵ (۳) پیاپی (۱۹)، ۱-۱۲.
- سفیدکن، فاطمه، صمدی، ودود، رحیمی فرد، مهشید، عظیمی اترگله، راضیه، و تقی زاده، امیرحسین. (۱۴۰۲). تولید و فرآوری گل محمدی در ایران. طبیعت ایران، ۸ (۳)، ۹-۱۷.
- ضیائیان فیروزآبادی، پرویز، ریاحی، وحید، نصیری زارع، سعید، و ابراهیمی، مهران. (۱۳۹۸). اثرات گسترش کشت گل محمدی بر اقتصاد سکونتگاه‌های روستایی مورد: دهستان لاله‌زار در استان کرمان. اقتصاد فضا و توسعه روستایی، ۸ (۲) پیاپی (۲۸)، ۱۱۵-۱۳۲.
- مظهری، محمد رسول‌زاده، مریم. (۱۴۰۰). تحلیل زنجیره ارزش گل محمدی در استان خراسان رضوی. اقتصاد و توسعه کشاورزی، ۳۵ (۳)، ۲۹۱-۳۰۶.
- میر محمدصادقی، سیدامید، علی پوری، احسان، و علی پور، عباس. (۱۳۹۸). بررسی سازگاری اقلیمی مناطق برای کشت گیاه گل محمدی با استفاده از روش تحلیل شبکه‌ای (مطالعه موردی: استان اصفهان). محیط‌زیست و مهندسی آب، ۵ (۳)، ۲۶۴-۲۷۵.



ژاپن، سوئیس، فدراسیون روسیه، فرانسه، کانادا، مالزی و هنگ‌کنگ صادر شده است. در سال ۱۳۹۶، مجموع ارزش دلاری صادرات گل محمدی و فرآورده‌های آن از گمرکات استان کرمان ۲۵۴۰۸۹ دلار بوده است. شایان ذکر است که مجموع ارزش دلاری صادرات گل محمدی و فرآورده‌های آن از کل گمرکات کشور در این سال ۱۶۳۴۸۲۱۱ دلار بوده است. در سال ۱۴۰۰ از گمرکات استان کرمان صادرات گلاب، گلبرگ و اسانس روغنی حاصل از گل محمدی صورت گرفته است که میزان و کشورهای واردکننده آن در جدول شماره (۵) آورده شده است. مجموع ارزش دلاری صادرات گل محمدی و فرآورده‌های آن در سال ۱۴۰۰ برابر با ۸۱۶۴۵ دلار بوده است. شایان ذکر

گسترش کشت گل محمدی در لاله‌زار کرمان موجب جذب توریست روستایی، ایجاد اشتغال در زمینه‌های گلاب‌گیری و فعالیت‌های وابسته به آن، همچنین موجب کسب درآمد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های آن شده است. بررسی‌ها نشان داده است که در دوره ۹۵-۱۳۶۵ هرچند سطح کشت و قیمت گل محمدی افزایش یافته، اما در این میان دستمزد کارگر و یا به عبارتی ارزش تمام فعالیت‌هایی که می‌بایست برای تولید گل به کار گرفته شود نیز افزایش یافته است.

جدول شماره (۳) هزینه‌های تولید و قیمت گل محمدی را در استان کرمان نشان می‌دهد. محاسبات نشان می‌دهد که سود هر کیلوگرم این محصول ۱۶۶ هزار ریال و سود هر هکتار این محصول ۲۹۸۳۶۵ هزار ریال می‌باشد.

صادرات گل محمدی و فرآورده‌های آن

ایران صادرکننده گل محمدی و فرآورده‌های آن از جمله اسانس، گل خشک و گلبرگ تازه محمدی و گلاب استحصالی از گل محمدی می‌باشد. جدول شماره (۴) میزان صادرات این محصولات را در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ نشان می‌دهد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، میزان صادرات و ارزش صادراتی گل خشک و گلبرگ تازه گل محمدی به ترتیب ۳۵ و ۵۱ درصد در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش داشته ولی میزان صادرات و ارزش صادراتی گلاب استحصالی از گل محمدی به ترتیب ۳۵ و ۳۰ درصد در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال ۱۴۰۰ کاهش داشته است.

آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۶ فقط گلاب و گلبرگ از گمرکات استان کرمان صادر شده و صادرات اسانس صورت نگرفته است. در این سال از گمرکات استان کرمان ۱۱۸۲ کیلوگرم گلبرگ با ارزش ۲۳۴۶۵ دلار به آلمان، کانادا و هنگ‌کنگ صادر شده است. همچنین ۶۳۱۴۵ کیلوگرم گلاب با ارزش ۲۳۰۶۲۴ دلار به اتریش، آلمان، انگلستان، پاکستان، تایوان، جمهوری چک،

| نام گمرک | نام کشور | نام محصول | وزن (کیلوگرم) | ارزش (ریال) | ارزش (دلار) |
|----------------------------|---------------------|---------------------------|---------------|---------------|-------------|
| کرمان | آلمان | اسانس روغنی از گل محمدی | ۳ | ۲,۷۲۹,۳۱۷,۱۳۴ | ۱۲,۰۶۶ |
| کرمان | فرانسه | اسانس روغنی از گل محمدی | ۲ | ۱,۸۱۹,۵۴۴,۷۵۶ | ۸,۰۴۴ |
| کرمان | فرانسه | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۱۰,۰۰۰ | ۲,۲۳۱,۹۶۴,۰۰۰ | ۹,۰۰۰ |
| کرمان | اتریش | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۲,۴۳۸ | ۵۲۹,۶۲۰,۶۳۰ | ۲,۱۹۴ |
| کرمان | چین | گل خشک و گلبرگ تازه محمدی | ۱۰۲ | ۱۲۳,۷۴۹,۴۶۰ | ۵۱۰ |
| کرمان | انگلستان (بریتانیا) | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۲۷۰ | ۵۸,۷۵۶,۱۸۵ | ۲۴۴ |
| کرمان | تایوان | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۵ | ۱,۰۸۸,۰۷۸ | ۴ |
| کرمان | اتریش | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۱,۲۱۹ | ۲۳۳,۷۹۷,۰۲۸ | ۱,۰۹۷ |
| کرمان | فرانسه | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۱۰,۱۷۷ | ۲,۱۲۰,۰۵۲,۰۴۸ | ۹,۱۵۹ |
| منطقه ویژه اقتصادی سیرجان | ترکیه | گل خشک و گلبرگ تازه محمدی | ۱,۱۱۲ | ۱,۹۷۶,۱۴۶,۵۹۲ | ۸,۹۷۴ |
| کرمان | اتریش | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۱,۲۱۹ | ۲۴۵,۵۲۱,۷۶۴ | ۱,۰۹۷ |
| کرمان | انگلستان (بریتانیا) | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۵۰۶ | ۱۰۴,۹۰۰,۹۷۶ | ۴۵۶ |
| منطقه ویژه اقتصادی رفسنجان | قطر | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۲۵۰ | ۵۱,۷۶۰,۳۵۰ | ۲۲۴ |
| کرمان | اتریش | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۱,۲۱۹ | ۲۵۴,۲۱۷,۶۸۳ | ۱,۰۹۷ |
| کرمان | فدراسیون روسیه | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۱,۲۶۵ | ۲۶۶,۸۲۲,۵۴۴ | ۱,۱۳۶ |
| کرمان | آلمان | گل خشک و گلبرگ تازه محمدی | ۸۰۴ | ۹۳۸,۸۳۸,۸۴۰ | ۴,۰۲۰ |
| کرمان | فرانسه | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۲۴,۳۲۱ | ۵,۱۱۲,۰۰۰,۸۳۸ | ۲۱,۸۸۹ |
| کرمان | آلمان | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۲۰۷ | ۴۳,۹۴۳,۸۸۵ | ۱۸۶ |
| کرمان | تایلند | گلاب استحصالی از گل محمدی | ۲۷۶ | ۵۹,۷۸۱,۱۸۶ | ۲۴۸ |
| جمع | | | | ۱۸۹۰۱۸۳۳۹۷۷ | ۸۱۶۴۵ |